

Biuletyn Polonistyczny

07.12.2022

Data wydarzenia: 08.12.2022 g.17:00

Gala jubileuszowa Instytutu Polonika

Typ wydarzenia: Jubileusz

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą
POLONIKA

W tym roku mija 5 lat działalności Narodowego Instytutu Dziedzictwa Kulturowego Za Granicą „Polonika”. Z tej okazji 8 grudnia br. o godz. 17:00 na Zamku Królewskim w Warszawie odbędzie się Gala jubileuszowa, podczas której przyznane zostaną wyróżnienia osobom zasłużonym w ratowaniu dziedzictwa kulturowego za granicą.

Wydarzenie odbędzie się pod patronatem honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Uroczystość z udziałem m.in. przedstawicieli MKiDN, instytucji rządowych, samorządowych i kościelnych, placówek dyplomatycznych instytucji kultury, naukowców i konserwatorów zabytków, organizacji pozarządowych będzie transmitowana na żywo, na kanale YouTube i FB Instytutu.

Od powołania Instytutu przez wicepremiera i ministra kultury prof. Piotra Glińskiego mija 5 lat. Chcemy, by podsumowanie tego czasu miało podniosły charakter. Podczas Gali jubileuszowej pragniemy podziękować tym wszystkim, którzy obdarzyli nas zaufaniem i podjęli z nami aktywną współpracę, a także tym, którzy pomogli w organizacji i wspierali w pierwszych latach rozwoju Instytutu. - mówi Dorota Janiszewska-Jakubiak, dyrektor Poloniki. - To uroczyste spotkanie będzie też okazją do uhonorowania osób, które w szczególny sposób przyczyniły się do ochrony dziedzictwa kulturowego za granicą. Poprzez ten akt wdzięczności chcemy podkreślić, jak ważne jest wspólne dbanie o pamięć i historię. Myślę, że zarówno podsumowanie minionych 5 lat, jak i plany POLONIKI na kolejne lata pokażą, ile udało się zrealizować oraz jak wiele jest jeszcze do zrobienia.

Przez ostatnich 5 lat udało się przeprowadzić 530 projektów w 20 państwach świata. Dzięki temu wiele zabytków stanowiących dorobek kolejnych pokoleń Polaków i świadectwo naszej historii, ocalono od zniszczenia i zapomnienia. Dzieła architektury i budownictwa, cmentarze, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji, zabytki ruchome -

działa sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, pamiątki historyczne, elementy wyposażenia wnętrz, detale i dekoracje architektoniczne, nagrobki, kaplice cmentarne i inne elementy małej architektury, jak kaplice czy krzyże przydrożne - to przykłady obszarów działań w zakresie ochrony i badań, prowadzonych przez Instytut Polonika.

Warto podkreślić, iż z uwagi na uwarunkowania historyczne duża część polskiego dziedzictwa znajduje się obecnie poza granicami naszego kraju. Dlatego badania dotyczą zarówno ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej (obecnie w granicach suwerennych państw sąsiadujących z Polską: Białorusi, Litwy, Łotwy, Ukrainy, Słowacji oraz Mołdawii), jak i rozszanego po całym świecie dziedzictwa wytworzonego przez fale emigracji politycznych i zarobkowych od czasu upadku I Rzeczypospolitej aż do 1945 roku.

Jak zaznacza Dorota Janiszewska-Jakubiak - Powołanie Instytutu Polonika w 2017 roku zmieniło bardzo wiele w dotychczasowym podejściu instytucji państwowych do kwestii ochrony, badania i przywracania pamięci o rozszanym po całym świecie zabytkach związanych z polską kulturą. Dzięki funduszom przekazanych Instytutowi decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego udaje nam się realizować projekty wartościowe, ciekawe merytorycznie a nierzadko kosztowne - zwłaszcza w obszarze konserwacji i restauracji zabytków. Przez 5 lat, pomimo różnych trudności, na które nie mieliśmy zbyt dużego wpływu - pandemia, a teraz rosyjska agresja przeciwko Ukrainie, nie przestawaliśmy działać. Wciąż poszerzamy nowe obszary badawcze, a dzięki współpracy z wybitnymi specjalistami, instytucjami kultury i nauki, organizacjami pozarządowymi udało nam się zbudować silne relacje partnerskie, które są niezwykle istotne w organizacji pracy przy projektach o charakterze międzynarodowym. - dodaje dyrektor.

Dbając o zachowanie śladów polskiej kultury za granicą, Instytut zapewnia pomoc merytoryczną oraz udziela wsparcia instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego za granicą, ośrodkom posiadającym kolekcje dzieł sztuki i przedmiotów historycznych, zbiorów archiwalnych, bibliotecznych. Współpracuje z innymi instytucjami kultury, muzeami, archiwami, bibliotekami, ośrodkami naukowo-badawczymi, służbami konserwatorskimi w różnych krajach, a także organizacjami pozarządowymi i placówkami dyplomatycznymi.

Rok 2022 był szczególnie dla działalności Instytutu Polonika. W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi przez Rosję na terenie Ukrainy, Instytut, wraz z ukraińskimi partnerami, podjął się zadania zabezpieczenia zagrożonych zniszczeniem cennych obiektów dziedzictwa kulturowego. Nie było to łatwe zadanie, bo wymagało nie tylko wiedzy, ale i zaangażowania oraz odwagi wielu osób. Od pierwszych dni rosyjskiego ataku pozostając w kontakcie z instytucjami ukraińskimi, właścicielami i gospodarzami obiektów zabytkowych, oraz stale współpracując m.in. z Dyrektorem Zarządu Ochrony Środowiska Historycznego Lwowskiej Rady Miejskiej Lilią Onyszczenko, Instytut spieszył z pomocą ratując i chroniąc zabytki wspólnego dziedzictwa kulturowego w Ukrainie. Do prac

związanych z ochroną zagrożonych wojną zabytków włączyli się polscy i ukraińscy konserwatorzy oraz firmy, które w ubiegłych latach na zlecenie POLONIKI prowadziły prace konserwatorskie na terenie Ukrainy. Aktywność Instytutu była elementem szerszego programu wsparcia instytucji ukraińskich, koordynowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach działań zabezpieczających przeprowadzonych przez POLONIKĘ udało się dostarczyć materiały i zabezpieczyć przed pożarami 230 obiektów sakralnych (kościół i cerkwi) oraz sepulkralnych, rzeźb wolnostojących i pomników na terenie Ukrainy zachodniej i centralnej oraz Lwowa. Dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii - skaningu laserowego 3D - poddano archiwizacji cyfrowej duże zabytkowe obiekty, w tym także te wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO - w sumie 33 obiekty na terenie Ukrainy. Zebrane materiały stanowią ważny materiał badawczy a także są rodzajem zabezpieczenia w przypadku uszkodzenia budynków lub ich wyposażenia. Tego typu dokumentacja to podstawa podczas prac konserwatorskich lub rekonstrukcyjnych.

Obchodom jubileuszu towarzyszyć będzie wystawa „**Podróż w nieznane z Instytutem Polonika**”, której wernisaż odbędzie się **16 grudnia o godz. 17:00** na Krakowskim Przedmieściu 66 w Warszawie.

Partnerem wystawy jest Narodowy Instytut Kultury Dziedzictwa i Wsi.

Strategicznym patronem medialnym obchodów jubileuszu Instytutu Polonika jest Polskie Radio S.A

Patroni medialni: PAP, dzieje.pl, TVP Kultura, TVP Polonia, TVP3 Warszawa, RDC, Spotkania Z Zabytkami, siódma9.pl

---

Kontakt dla mediów:

Lukrecja Jaszewska

Rzecznik prasowy

tel.: **+48 797 141 381**

e-mail: **ljaszewska@polonika.pl**

(materiał prasowy Instytutu Polonika)

Linki:

- <https://www.facebook.com/InstytutPolonika/>
- <https://youtu.be/wOlcd5jnhE8>

Słowa kluczowe: gala, Instytut Polonika, dziedzictwo kulturowe